

بسمه تعالی

شیوه نامه مرحله دوم رتبه‌بندی پایگاههای خبری

مقدمه

وجود تعداد قابل توجه پایگاههای خبری در کشور و تفاوت عملکرد و مأموریت آنها از جمله در میزان تولید خبر، گستره فعالیت، زبان، سرعت در تولید و انتشار اخبار، میزان بهره‌مندی از فناوری های جدید رسانه‌ای، رعایت اصول حرفه‌ای و دهها شاخص دیگر، ایجاب می‌کند ارزیابی دقیقی از فعالیت های حرفه‌ای آنان صورت پذیرد.

دستورالعمل زیر با هدف ارتقاء جایگاه حرفه‌ای پایگاههای خبری و برقراری عدالت رسانه‌ای، تنظیم شده است. پیش‌نویس اولیه این دستورالعمل توسط تعدادی از روزنامه‌نگاران مطلع و مدیران خبرگزاری‌ها و با کمک کارشناسان معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی تهیه شد و سپس در اختیار مدیران خبرگزاری‌ها و جمعی از اهالی رسانه قرار گرفت تا پیشنهادها و نظرات اصلاحی و تکمیلی خود را ارائه دهند. «هیأت ارزیابی و رتبه‌بندی خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های خبری اینترنتی» این پیشنهادها را برای ارزیابی این رسانه‌ها در سال ۹۳ به کار گرفت و به صورت آزمایشی انجام شد. در مرحله بعدی اشکالات و شاخص‌ها و مدل محاسباتی جمعا در هشت جلسه با حضور مدیران مسئول بیست پایگاه خبری که بر اساس بالاترین امتیاز در الکسا دعوت شده بودند بررسی و تایید شد و پس از آن منتخبان مدیران مسئول پایگاههای خبری در هیأت رتبه بندی مسئولیت ارزیابی را بر عهده گرفتند. آن شاخص‌ها در قالب فرم خوداظهاری شرکت در رتبه بندی پایگاههای خبری در پاییز ۹۴ اجرا و نتایج آن اعلام شد.

برای ارزیابی عملکرد پایگاههای خبری در پاییز ۹۵ شاخص‌های زیر توسط مدیران مسؤل ۲۰ پایگاه دارای بالاترین امتیاز دور اول مورد بازنگری قرار گرفت رسیده و منبعا برای دوره های شش ماهه مبنای عمل خواهد بود:

ماده ۱) پایگاههای خبری شامل دو گروه عمومی و تخصصی می‌شوند. پایگاه خبری تخصصی رسانه‌ای است که بر اساس رویکرد خبری و با قید در پروانه فعالیت، عمده اخبار خود را به یک حوزه (دین و معارف، ورزش، اقتصاد، علم و فناوری، محیط زیست و...) اختصاص داده و پوشش اخبار سایر حوزه‌ها اولویت آن نباشد.

با توجه به تفاوت های فعالیت رسانه‌های اختصاصی (تک زمینه ای) و محلی امتیاز این گروه در جمع‌بندی نهایی با ۱۰ درصد افزایش محاسبه خواهد شد. به جز سایت های ورزشی و سبک زندگی.

ماده ۲) شرکت در طرح رتبه‌بندی اختیاری است. پایگاههای خبری که در طرح رتبه‌بندی شرکت می‌کنند جدول امتیازات را بر اساس مفاد این دستورالعمل به صورت خوداظهاری، تکمیل و ضرورتا همراه با مستندات آن ارسال می‌کنند تا در هیأت رتبه بندی، بررسی و نهایی شود. در صورت فقدان مستندات هیأت رتبه بندی بر اساس تشخیص خود عمل خواهد کرد و امتیاز خواهد داد.

ماده ۳) به منظور محاسبه امتیازات پایگاههای خبری، هیأت رتبه‌بندی با ترکیب زیر برای مدت یک سال تشکیل می‌شود:

- مدیرکل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی به عنوان رئیس هیأت
- دو نفر از استادان علوم ارتباطات و روزنامه‌نگاری (به انتخاب مجمع رؤسای دانشکده‌ها و گروه‌های ارتباطات دانشگاه‌های تهران)
- دو نفر از مدیران مسئول (یک پایگاه خبری عمومی و یک پایگاه خبری اختصاصی) به انتخاب خودشان.
- دو سردبیر یا مسؤل ارشد تحریریه پایگاههای خبری (به انتخاب مدیران مسؤل پایگاه های خبری)
- یک نفر از روزنامه‌نگاران برخط به عنوان مسؤل دبیرخانه و دبیر هیأت رتبه‌بندی، با انتخاب معاون امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی و بدون حق رای

تبصره ۱) مدیرمسؤل و سردبیر انتخابی نمی‌توانند از یک رسانه باشند.

تبصره ۲) جلسات هیأت رتبه‌بندی با دعوت رئیس هیأت و حضور ۵ نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات، حداقل با ۴ رای موافق معتبر است.

تبصره ۳) در جلسه مربوط به رسانه خود، عضو هیأت رتبه بندی از جلسه خارج میشود.

تبصره ۴) چنانچه اکثریت در هر جلسه احراز نشود، جلسه دوم پس از ۷ روز، تشکیل و تصمیمات آن با هر تعداد، معتبر است.

تبصره ۵) مدیرکل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی مسؤل دعوت مدیران مسؤل پایگاه‌های خبری برای انتخاب نمایندگان خود در هیأت رتبه بندی است.

ماده ۴) هیأت رتبه بندی، ابتدا و با توجه به فرم‌های خود اظهاری و مستندات پایگاه‌های خبری، نتایج ارزیابی خود از همه پایگاه‌های خبری شرکت کننده را در قالب جدول مقایسه ای برای تمامی آنان ارسال می‌کند، به نحوی که از نتایج ارزیابی یکدیگر اطلاع یابند. اعتراضات تا ۷ روز کاری پس از آن و با حضور مدیر مسئول یا نماینده تام‌الاختیار او (با معرفی کتبی) توسط هیأت تجدید نظر، رسیدگی و سپس به صورت عمومی، اعلام می‌شود.

ماده ۵) ارزیابی اعتراضات نیز توسط همین هیأت انجام شده و نتایج رتبه بندی پس از بررسی اعتراضات در این هیأت به صورت عمومی اعلام خواهد شد.

ماده ۶) هرگونه تغییر در این دستورالعمل و یا انتخاب اعضای هیأت رتبه‌بندی توسط مدیران مسئول خبرگزاری‌ها انجام می‌گیرد.

ماده ۷) شاخص‌های رتبه‌بندی پایگاه‌های خبری، و امتیاز هر شاخص مطابق جدول زیر است:

ردیف	شاخص	حداکثر امتیاز	خوداظهاری
۱	۲۴ ساعته بودن	۶	√
۲	ذکر منبع در مطالب	۶	√
۳	سرعت انتشار خبر	۳	-
۴	تعداد کل مطالب	۳	√
۵	محتوای تولیدی	۱۵	√
۶	رعایت اصول خبرنگاری	۶	-
۷	به روز بودن اخبار برگزیده صفحه اصلی	۲	-
۸	ضریب نفوذ مطالب و اخبار در رسانه های دیگر	۵	√
۹	فهرست بیمه	۸	√
۱۰	انتشار آیین نامه اخلاق حرفه ای	۱	√
۱۱	مشخص بودن نام پدیدآورندگان	۵	√
۱۲	انتشار به زبان های خارجی	۲	√
۱۳	عکس	۵	√
۱۴	چند رسانه ای	۶	√
۱۵	رویکردهای تعاملی با مخاطبان	۱۰	√
۱۶	آرشیو و جستجوی فعال	۲	-
۱۷	گزارش وب رنک گوگل	۱۰	√
۱۸	مزیت نسبی	۵	√
جمع امتیازات		۱۰۰	

تذکر: موارد خوداظهاری در فرم مشخص شده اند.

همچنین موارد زیر نیز به عنوان کسر امتیاز خواهد بود:

ردیف	موضوع	حداکثر
۱	خطای خبری: (انحراف از مفاهیم اساسی خبرنگاری شامل دقت، صحت و جامعیت، به گونه ای که رسانه ای عمداً یا سهواً به تحریف خبری بپردازد.) هر مورد ۱ امتیاز	۵ (ارزیابی توسط هیات رتبه بندی)
۲	تذکر از هیات نظارت بر مطبوعات در دوره اجرا (هر مورد ۳ امتیاز)	۹
۳	رعایت نکردن ماده ۱۸ قانون مطبوعات	حذف از ارزیابی رتبه بندی
۴	تخطی از میثاق اخلاق حرفه ای	۱۰ (اعمال بعد از تدوین و امضای میثاق نامه)
۵	نداشتن هاست و سرور داخلی	۵
۶	سرقت مطالب، محتوا و اخبار رسانه های دیگر (هر مورد ۲ امتیاز)	۲۰ (بعد از ۲۰، حذف از رتبه بندی)
۷	تغییر زمان انتشار خبر بر اساس نظر هیات رتبه بندی	۵
۸	ارائه هرگونه مستندات خلاف واقع به هیات رتبه بندی	هر مورد یک امتیاز حداکثر ۱۰ امتیاز

تذکرات مهم جهت تکمیل فرم خود اظهاری

۱- هر پایگاه خبری، ۲ ستون «مستندات» و «امتیاز خود اظهاری» از فرم اظهار نامه را تکمیل می کند.

۲- محل هایی که آن در جدول خود اظهاری، سیاه شده است، نیاز به تکمیل از سوی پایگاه های خبری ندارد و توسط هیات رتبه بندی ارزیابی خواهد شد.

۳- با توجه به ثبت خود اظهاری و ارزیابی در قالب فایل اکسل، مستدعی است از ایجاد هرگونه تغییر در فرم حاضر جداً اجتناب فرمائید.

۴- نام فایل ارسالی خود اظهاری به نام پایگاه خبری و به زبان فارسی باشد.

۵- اطلاعات خود اظهاری باید صرفاً در فایل اکسل زیر که توسط پایگاه خبری دانلود و تکمیل می گردد ثبت و حداکثر تا تاریخ ۲۷ دی ماه به نشانی Doc.form.e.rasaneh@gmail.com ارسال شود.

۶- ذکر دقیق ساعت: برای درج ساعت انتشار مطالب و اخبار در بخش مستندات صرفاً از الگوهای زیر استفاده شود.

۰۰:۲۵ ۱۶:۰۰ ۱۵:۲۰ ۰۱:۲۴

۷- ذکر دقیق تاریخ: برای درج تاریخ در بخش مستندات صرفاً از الگوی زیر استفاده شود.

روز / ماه / سال ۹۴/۰۷/۰۱

۸- شناسنامه پایگاه خبری باید مطابق با اطلاعات www.e-rasaneh.ir باشد و چنانچه تغییری ایجاد شد می بایست در پایگاه جامع اطلاع رسانی اصلاح شود.